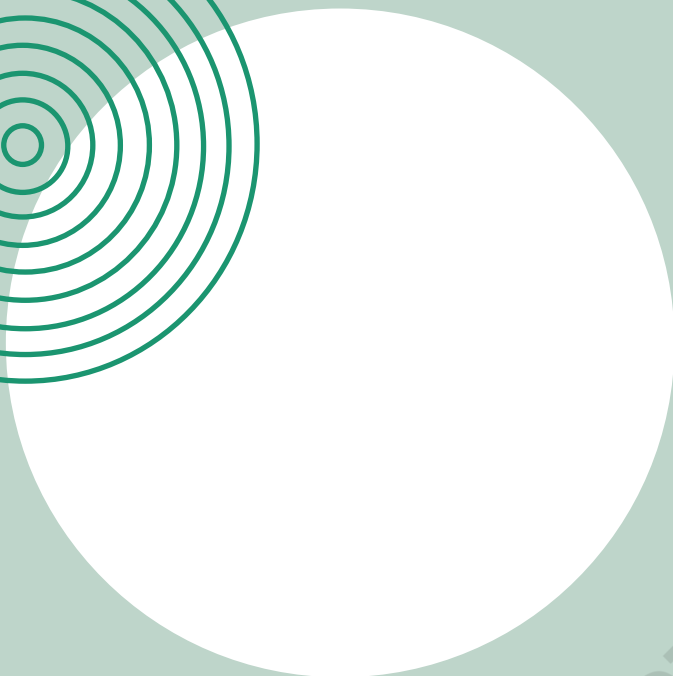

ଭାଗ ୨

ଯନ୍ତ୍ର ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ସହ କାର୍ଯ୍ୟ

ମେସିନ୍ ଆମ ଜୀବନକୁ ସହଜ କରିଥାଏ, ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ଆମ ଚାରିପାଖରେ ରହୁଛି । ମେସିନ୍ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକ ତୁମକୁ ବିଭିନ୍ନ ମେସିନ୍ ଏବଂ ଉପକରଣ ସହିତ କାମ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଯାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ନୂତନ ଜିନିଷ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଏବଂ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଖେଳଣା, କାଠ ଏବଂ ବାଉଁଶରୁ ବଢ଼େଇ ଉତ୍ପାଦ ଏବଂ କୁମ୍ଭାର ଉତ୍ପାଦ (ତଳ ସହିତ ଏବଂ ବିନା ବ୍ୟବହାରରେ), ସିଲେଇ ପୋଷାକ, ସଜାଇବା କପଡ଼ା, ଖେଳ ଏବଂ ଆନିମେସନ୍ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଏବଂ ସ୍କାର୍ଟପୋନ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏବଂ ଖେଳନା କିମ୍ବା ଏପରିକି ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବ୍ୟାଣ୍ଡ ପାଇଁ ଉପକରଣ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକ ତୁମେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ । ତୁମେ ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହିତ କ 'ଶ କରିପାରିବ ତାହା କଳ୍ପନା କରିବା ତୁମମାନଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଏହି ବିଭାଗରେ ପ୍ରକୃତ ଦୁଇଟି ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ହେଉଛି ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଏବଂ ଏଆଇ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ । ତୁମକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୃତ ହାତକୁ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ଏହି ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଚୟନ କରିପାରିବ କିମ୍ବା ତୁମେ ନିଜ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ନିଜ ପସନ୍ଦର ଏକ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ୩

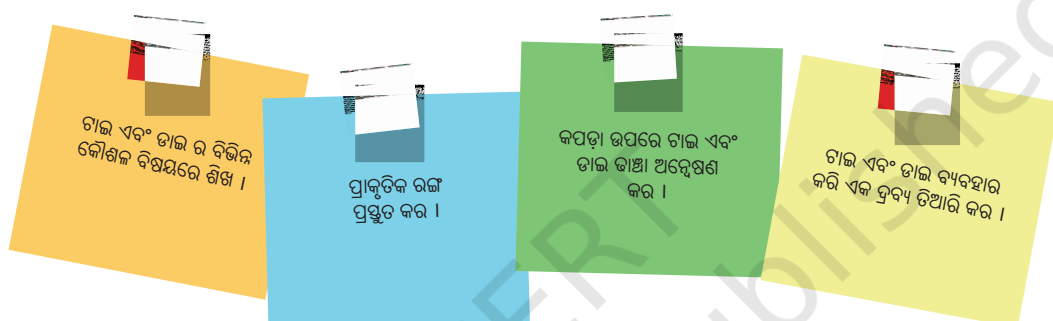
ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ

0785CH03

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ତୁମକୁ ରଙ୍ଗ ସାହାଯ୍ୟରେ କପଡ଼ା ଉପରେ କିପରି ସୁନ୍ଦର ଡାଞ୍ଚା ତିଆରି କରିବ ତାହା ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହା କରିବ ।

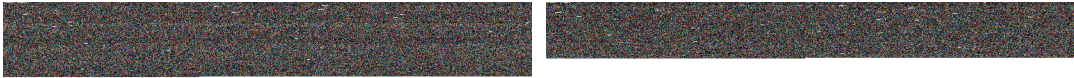
ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ, ତୁମେ ଏହା କରିପାରିବ:

ଚିତ୍ର ୩.୧: ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କର ।

ଭାରତର ବୟନଶିଳ୍ପର ଏକ ସମୃଦ୍ଧ ଇତିହାସ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ବ ପାରମ୍ପରିକ ବୟନ ଶୈଳୀ ରହିଛି ଏବଂ ରଙ୍ଗ, କଳାକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ(ମୁଦ୍ରଣ) ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ସୁନ୍ଦର ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଏ । ଏହି ବୁଣା ଏବଂ ଢାଞ୍ଚା ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ, ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଆସୁଛି ।

ଏହି ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ, ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ଲେହରିୟା, ବାନ୍ଦନୀ (ଚିତ୍ର ୩.୧ ଏବଂ ୩.୨) ରହିଛି । ବାନ୍ଦନୀ, ଯାହାର ଆକ୍ଷରିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବନ୍ଦନ କିମ୍ବା ଟାଇ, ଏକ ପ୍ରତିରୋଧ ରଙ୍ଗ କୌଶଳ । ପ୍ରତିରୋଧ ରଙ୍ଗ କୌଶଳ କିଛି ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗ ଦେବାରୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ, ଯାହା ହାରା ଏହା ମୂଳ ରଙ୍ଗକୁ ବଜାୟ ରଖେ । ଏହିପରି, ଏହା ସୁନ୍ଦର ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ଚିତ୍ର ୩.୨: ଜଟିଳ ଡାଇଲ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ବାନ୍ଦନୀ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇପାରିବ ।

ବାନ୍ଦନୀ ପଦ୍ଧତିରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗିତ ହେବାରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କପଡ଼ାକୁ ଭାଙ୍ଗି, ବାନ୍ଧି, ବଙ୍କା ଏବଂ ବନ୍ଦା ଯାଇଥାଏ । ଏହି ପଦ୍ଧତିର ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିବା କାରିଗରମାନେ କପଡ଼ାକୁ ବାନ୍ଧିଦିଅନ୍ତି ଯାହା ହାରା ଗୋଲ୍, ସର୍ପିଲ୍, ଷ୍ଟାଇପ୍ ଏବଂ ଏପରିକି ଉଦ୍ଭିଦ ଓ ପ୍ରାଣୀ ପରି ଦେଖାଯାଉଥିବା ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ବାନ୍ଦନୀକୁ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଏହା ରାଜସ୍ଥାନ ଓ ଗୁଜରାଟରେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ କପା, ରେଶମ ଏବଂ ପଶମ ଉପରେ କରାଯାଉଥିବା ପାରମ୍ପରିକ ବାନ୍ଦନୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦ ଓ ମସଲା ହାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ ।

ତୁମେ ଜାଣ କି?

ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଅଂଶବିଶେଷ ହେବା ସତ୍ତ୍ବେ, ଗୋଷ୍ଠୀଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବା ସହିତ, ସେମାନେ ନିଜର ପାରମ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖୁଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଏକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଯିଏକି ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବରୁ ଗୁଜରାଟରୁ ପଳାୟନ କରିଥିଲେ,

ତାମିଲନାଡୁରେ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ରେଶମ ବୁଣିବାରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମଦୁରାଇରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ 'ମଦୁରାଇ ସୁଲୁଡ଼ି ସୁତା'ଟାଇ ଏବଂ ରଙ୍ଗ ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଶାଢ଼ୀ — ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା ।

ଏହିପରି, ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଗୁଜରାଟ, ରାଜସ୍ଥାନ ଏବଂ ତାମିଲନାଡୁ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଜଡ଼ିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅନ୍ୟ ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ପ୍ରତିରୋଧ ରଙ୍ଗ ପଦ୍ଧତି ହେଉଛି ମହମ ପ୍ରତିରୋଧ ଯେଉଁଠାରେ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ କିମ୍ବା ବ୍ଲକ୍‌ସ୍ଟେସ୍‌ସ୍‌ରେ ବ୍ୟବହାର କରି ମହମ କିମ୍ବା ଏକ ଶ୍ୱେତସାରଯୁକ୍ତ ପେଷ୍ଟ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଖୋଦିତ ଢାଞ୍ଚା ଅଛି । ଏହି ଢାଞ୍ଚା ଜ୍ୟାମିତିକ, କିମ୍ବା ପଶୁ କିମ୍ବା ଉଦ୍ଭିଦ ଆକାରରେ ହୋଇପାରେ । ଏହା ବାଟିକଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା, ଏବଂ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ଏବଂ ରାଜସ୍ଥାନରେ ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଇଛି ।

ବାନ୍ଧନୀ ହେଉଛି ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା ଟାଇ ଆଣ୍ଡ ଡାଇ କୌଶଳ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ବାନ୍ଧନୀର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରମାଣ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫାରୁ ମିଳିଥାଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଚିତ୍ରକଳାରେ ଜଣେ ମହିଳା ବିନ୍ଦୁଯୁକ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ଯାହା ବାନ୍ଧନୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ (ଚିତ୍ର ୩.୩) ।

ଚିତ୍ର ୩.୩ ମହିଳାଙ୍କ ଶରୀରର ଉପର ଭାଗରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ବିନ୍ଦୁଯୁକ୍ତ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧନୀ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ।

ବାନ୍ଧନୀ କେବଳ ଏକ ଭାରତୀୟ କଳା ନୁହେଁ, ଏହା ଆମ ଦେଶର ସମୃଦ୍ଧ ସଂସ୍କୃତିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ । ବାନ୍ଧନୀ ବିଭିନ୍ନ ରୀତିନୀତି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ଯେହେତୁ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଉତ୍ପାଦ ହାତ ଦ୍ୱାରା ତିଆରି ହୁଏ, ଏବଂ କୌଣସି ଦୁଇ କାରିଗର ସମାନ ଭାବରେ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧିବେ ନାହିଁ, କୌଣସି ଦୁଇଟି ଖଣ୍ଡ ସମାନ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୂପ ରେଖା ଅଲଗା ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ତୁମକୁ ନିଜର ଅନନ୍ୟ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଉତ୍ପାଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଚିତ୍ର ୩.୪: ରାଜସ୍ଥାନରେ ବାନ୍ଧନୀ ପଦ୍ଧତି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଗର୍ବର ସହ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି ।

ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବି?

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା, ତୁମେ ଏଗୁଡ଼ିକ କରିପାରିବ:

1. ପରିପରିବା, ଫଳ, ମସଲା ଏବଂ ଗଛ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
2. ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ପାଇଁ ରୂପରେଖ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।
3. ପୁନଃବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା ଉପରେ ରଙ୍ଗିନ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇର ବ୍ୟବହାର ।
4. ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ମୋର କ'ଣ ଦରକାର ପଡ଼ିବ?

କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତୁମକୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉପକରଣ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବ:

ଆବଶ୍ୟକ ଉପକରଣ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ

1. **କପଡ଼ା :** ବାନ୍ଧଣୀ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା ଦୃଢ଼ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କାରଣ ଏହାକୁ ଏକାଧିକ ଥର ଟାଇ ଏବଂ ରଙ୍ଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅତଏବ, ପ୍ରାକୃତିକ ତନ୍ତରୁ ତିଆରି କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସୂତା, ରେଶମ, ପଶମ । ତୁମେ ପୁରୁଣା ପୋଷାକରୁ କାଟି ହାଲୁକା ରଙ୍ଗର ପତଳା ସୂତା କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ । ଯଦି ଘରେ ହାଲୁକା ରଙ୍ଗର ଲୁଗାପଟା କିମ୍ବା ରେଶମ ପୋଷାକ ଫିଙ୍ଗି ଦିଆଯାଇଛି, ତେବେ ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ । ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ କପଡ଼ାକୁ ଯତ୍ନ ସହ ଧୋଇବା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱାର୍ଥ(ଅମ୍ଳ)କିମ୍ବା ମଇଳାର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ରହିବ ନାହିଁ ।
2. **ଟାଇ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ:** ଟାଇ ପାଇଁ ସୂତା ଧଳା କିମ୍ବା ଅତି ହାଲୁକା ରଙ୍ଗର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ସୂତା ରୁ 'ରଙ୍ଗ ବୋହିବା' ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ଅର୍ଥାତ୍, ସୂତା ର ରଙ୍ଗକୁ କପଡ଼ା ରଙ୍ଗରୁ ରୋକିବା ପାଇଁ । ଅଧିକ ଅଂଶ କୁ ରଞ୍ଜିତ ହେବାରୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ରବର ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଏବଂ କ୍ଲିପ୍ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଶସ୍ୟ, ଡାଲି, ମଞ୍ଜି, ଛୋଟ ପଥର, ଗୋଲମରିଚ କର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି, ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ଯେ ରଙ୍ଗକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରୁଥିବା କ୍ଷେତ୍ରଟି ଆବଶ୍ୟକ ଆକାରର ବୋଲି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଶସ୍ୟ, ଡାଲି, ମଞ୍ଜି, ଛୋଟ ପଥର, ପିପର କର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।
3. **ରଙ୍ଗ କରିବା ଏବଂ ଠିକ୍ କରିବା ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ :** ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରାଯାଇପାରିବ, ଯେପରିକି, ବିଟ୍ ରୁଟ୍, କଫି, ହଳଦୀ, ଲାଲ ବନ୍ଧାକୋବି, ଡାଲିମ୍ବ, ମେହେନ୍ଦି, ପାଳଙ୍ଗ, କମଳା ଚୋପା, ପିଆଜର ଚମ ଏବଂ ନୀଳ । ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଯେ ,ଡାଇ ର ରଙ୍ଗଯେପରି ଶୀଘ୍ର ଧୋଇହୋଇ

ନୟାଏ କିମ୍ବା/ମଳିନ ହୋଇ ନୟାଏ କିମ୍ବା ତୁମ ଉପ୍ ।ଦରୁ ରଙ୍ଗ ବୋହିଯାଇ ଅନ୍ୟ ପୋଷାକ ଉପରେ ନଲାଗେ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ତୁମେ ପିନ୍ଧିଥିବା ପୋଷାକ ରେ), ତୁମକୁ ଫିଙ୍ଗୁର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଫୁଲ କିମ୍ବା ପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ରଙ୍ଗକୁ ଠିକ୍ କରିବା ପାଇଁ ଲୁଣ, ଭିନେଗାର୍ ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

4. **ଉପକରଣ:** ମାପ କରିବା କପ/ଚାମଚ, କଣ୍ଢେନର, ବର୍ଣ୍ଣର/ସୋଭ୍, ଷ୍ଟିରର୍, ଲୁହା, ମଗ, ପ୍ଲେଟ୍, କଇଁଚି, ଟଙ୍ଗା, ଗ୍ଲାସ୍, ବୋଲ୍ ।

ଚିତ୍ର ୩.୫: କାରିଗରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ନଖାଲି

ନଖାଲି କିମ୍ବା ନଖାଲୋ (ଚିତ୍ର ୩.୫) ହେଉଛି ଧାତୁରେ ନିର୍ମିତ ଏକ 'ରିଙ୍ଗ' ଯେଉଁଥିରେ କାରିଗରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କପଡ଼ା ଉଠାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଏକ ବାହକ ଧାର ଅଛି ।

ମୁଁ ନିଜକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କିପରି ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବି?

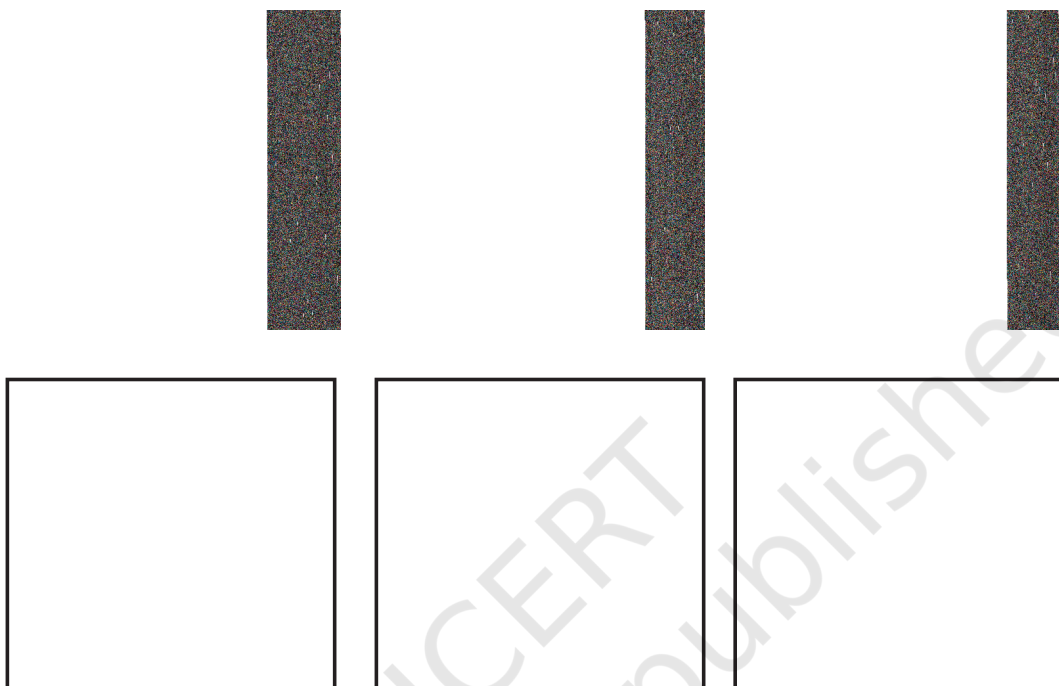
ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି:

1. ଗରମ ରଙ୍ଗରୁ ହାତକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ଲୋଭ୍ସ ପିନ୍ଧ ଏବଂ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ତୁମ ପୋଷାକକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏପ୍ରନ୍ ପିନ୍ଧ । ମୁହଁରେ ରଙ୍ଗ ଛିଞ୍ଚିବା ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ମାସ୍କ ବ୍ୟବହାର କର ଏବଂ ଗରମ ରଙ୍ଗରୁ କୌଣସି ବାଷ୍ପ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟାରେ ନିଅ ନାହିଁ । ଗରମ ପାଣିରୁ ତୁମ ଆଖିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଚଷମା ପିନ୍ଧ ।
2. ଭଲ ଭାବେ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ସ୍ଥାନରେ କାମ କର, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଦୁର୍ଗନ୍ଧ ଏବଂ ବାଷ୍ପ ତୁମକୁ ବିରକ୍ତ କରିବ ନାହିଁ ।
3. କପଡ଼ା କାଟିବା ସମୟରେ ଯଦ୍ୱ ସହକାରେ କଇଁଚିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର, କେବେ ବି ନିଜ ଆତକୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାହା ଆତକୁ କଇଁଚି ଦେଖାଅ ନାହିଁ ।
4. ଯେକୌଣସି ଅବଶିଷ୍ଟ ଡାଇ ଦ୍ରବଣକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ସିଙ୍କରେ ଫିଙ୍ଗି ଦିଅ । ଡାଇ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ, ଛିଞ୍ଚି ନ ହେବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ସଫା ରଖିବା ପାଇଁ ତଳେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ଶୀଟ୍ ବିସ୍ତାର କର ।

ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ସୁରକ୍ଷା: ଇଣ୍ଟରନେଟ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ତୁମର ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିଅନ୍ତୁ । ଯାଞ୍ଚ ନକରି କିଛି ଅପଲୋଡ୍ କିମ୍ବା ଡାଉନଲୋଡ୍ ନକରିବା ପ୍ରତି ସାବଧାନ ରୁହ । କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୂଚନା ସେୟାର କର ନାହିଁ ।

ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କ'ଣ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ?

ଚିତ୍ର ୩.୬ରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବାନ୍ଧନୀ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ରୂପରେଖଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଛି । ତୁମେ କେଉଁ ରୂପରେଖଗୁଡ଼ିକ ଦେଖୁଛ ? ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିତ୍ର ତଳେ ଥିବା ବାକ୍ସରେ ଅଙ୍କନ କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୬: ବାନ୍ଧନୀର ବିଭିନ୍ନ ନମୁନା:

ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୁମେ ଅଙ୍କନ କରିଥିବା ଢାଞ୍ଚାଗୁଡ଼ିକୁ ତୁମ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କନ କରାଯାଇଥିବା ଢାଞ୍ଚା ସହିତ ତୁଳନା କର । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତୁମ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କର ।

ଅନ୍ୟ କେତେକ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳ:

ବାନ୍ଧନୀ ବ୍ୟତୀତ ଲୋକପ୍ରିୟ ଆକୃତିର ପ୍ରତିରୋଧ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳର ଦୁଇଟି ଉଦାହରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

1. ଲେହରିୟା: ରଙ୍ଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କପଡ଼ାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଏବଂ ବାନ୍ଧି ତିଆରି କରାଯାଏ । ଏହା ଏକ ଚରଙ୍ଗ ସଦୃଶ ଢାଞ୍ଚାରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଲହର ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଚରଙ୍ଗ । ଏହା ଜଳ ଏବଂ ସବୁଜିମାର ପ୍ରବାହକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ, ଯାହା ରାଜସ୍ଥାନ ଏବଂ ଗୁଜରାଟ ପରି ରାଜ୍ୟରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
2. ଶିବୋରୀ: ଶିବୋରୀ ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ଜାପାନୀ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳ । ଶିବୋରୀ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ରିଙ୍ଗ, ଚିପୁଡ଼ିବା କିମ୍ବା ଛାପିବା । ପାରମ୍ପରିକ ଶିବୋରୀ କୌଶଳରେ ପ୍ରାୟତଃ ପ୍ରାକୃତିକ ନୀଳ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ଯାହା କପଡ଼ା ଶୁଖିବା ସମୟରେ ବାୟୁ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ସବୁଜରୁ ନୀଳ ରଙ୍ଗକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ।

ତୁମେ ନିଜର ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଡାଆଁ ତିଆରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ତୁମକୁ କେଉଁ କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ ତାହା ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରୁ କେଉଁ କପଡ଼ା ଏବଂ ଡାଆଁଗୁଡ଼ିକ ଲୋକପ୍ରିୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ତାହା ବୁଝିବା ଉପଯୋଗୀ ହେବ । ତୁମେ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ (ବାନ୍ଧକଳା)ର ଉତ୍ପାଦକର ମୂଲ୍ୟକୁ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ପାଦକର ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ତୁଳନା କରିପାରିବ ।

ଏହା କରିବାର ଏକ ଉପାୟ ହେଉଛି ପୋଷାକ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଦୋକାନକୁ ଯିବା । ତୁମେ ଜଣେ ସ୍ଥାନୀୟ ବୁଟିକ ମାଲିକ କିମ୍ବା ଜଣେ ଫ୍ୟାଶନ୍ ଡିଜାଇନରଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିପାରିବ ।

ଏକ ବନ୍ଧ କଳା କର୍ମଶାଳା ପରିଦର୍ଶନ ,ତୁମକୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେବା ପାଇଁ ତୁମେ ଜଣେ କାରିଗରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତୁମର ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବ । ତଥାପି, ଯଦି ଜଣେ କାରିଗର ପାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଏପରିକି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଆଖପାଖରେ ଏକ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କର୍ମଶାଳା ଉପସ୍ଥିତ ନଥିବ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତୁମେ ବନ ବିଷୟରେ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଏକ ରଙ୍ଗ କର୍ମଶାଳା ପରିଦର୍ଶନ କରିପାରିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୧: କୌଣସି ଏକ ଦୋକାନକୁ ଯାଅ

ତୁମେ ଦୋକାନରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଉତ୍ପାଦକ ଦେଖିବ, ଯାହା ବୟନ, ଏମ୍ପ୍ଲୋଏଡର, ରଙ୍ଗ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ବିଭିନ୍ନ କପଡ଼ା ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ (ଚିତ୍ର ୩.୬) ।

ଦୋକାନରେ ଥିବା ସମୟରେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବସ୍ତ୍ରର ଅନୁଭବ ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଦେଖା ତୁମେ ଯଦି ସେଥିରୁ ବାନ୍ଧନୀ / ବାଟିକ / ଶିବୋରୀ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଡିଜାଇନ୍ ପାଇପାରିବ ।

ପରିଦର୍ଶନ ପୂର୍ବରୁ, ତୁମେ ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ପଚାରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କର । କେତେକ ସଙ୍କେତ ସାରଣୀ ୩.୧ ରେ ଦିଆଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଦୟାକରି ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଏଥିରେ ମିଶାଅ । ଅତିକମରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାରର ବସ୍ତ୍ର ପାଇଁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରାପ୍ତ କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୬: ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରି ବିଭିନ୍ନ କପଡ଼ାରେ ନିର୍ମିତ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକର ପରିସର

ସାରଣୀ ୩.୧: ଏକ ଦୋକାନରେ କପଡ଼ା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା

କ୍ରମ. ନଂ	ବସ୍ତ୍ରର ପ୍ରକାର (ଯଥା, ସୂତା, ରେଶମ, ଲାଜଲନ, ସିଲ୍ବେଟିକ୍, ଖୋଟ)	ଜାଣ୍ଡା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ବନ୍ଧ କଳା, ବୁଲ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ, ଡିଜିଟାଲ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ, ଏମ୍ବ୍ରୋଏଡରୀ)	ମୂଲ୍ୟ (ମିଟର ପିଛା ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଶାଢ଼ିର ମୂଲ୍ୟ)
୧.			
୨.			
୩.			
୪.			
୫.			

1. ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ଉପଲବ୍ଧ କି?
.....
2. ଯଦି ହଁ, ତେବେ କେଉଁ ପ୍ରକାର (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଶିବୋରୀ, ଲେହେରିଆ, ବାନ୍ଧନୀ...)?
.....
3. କେଉଁ ପ୍ରକାରର ପୋଷାକ ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଶାଢ଼ୀ, ଓଡ଼ଣି, ଫାର୍ପ, ଷ୍ଟଲ, କୁର୍ତ୍ତା)?
.....
4. କେଉଁ କପଡ଼ା ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଲୋକପ୍ରିୟ, ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବିକ୍ରି ହୁଏ?
.....

ଯଦି ତୁମେ ଅଧିକ ପ୍ରକାର ଏବଂ ଜାଣ୍ଡା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ମୂଳଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ ଅନଲାଇନ୍ ରେ ସନ୍ଧାନ କରି ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ଭିଡ଼ିଓ ଖୋଜ : ଭାରତରେ ବା କ୍ଷଣି ଶାଢ଼ୀ ଦୋକାନ, ବାନ୍ଧନୀ କପଡ଼ା ଦୋକାନ କିମ୍ବା ଡିଜାଇନ୍ (ତୁମ ପସନ୍ଦର) + ସୂଚନା ।

ଅନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଯାହା ତୁମକୁ ଟେବୁଲ୍ ପୂରଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ମନେରଖ, ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହିତ ଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟ ରହିବ, ତେଣୁ ନିଜ ସହର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମ କିମ୍ବା ଆଖପାଖ ସ୍ଥାନରୁ ସୂଚନା ଖୋଜିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

କୁର୍ତ୍ତା, ପରଡ଼ି, ସାର୍ଟ, ଶାଢ଼ୀ ଏବଂ ଦୁପଟ୍ଟା ଭଳି ପୋଷାକ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷରେ ‘ଟାଇ ଆଣ୍ଡ ଡାଇ’ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ ? ଚିନ୍ତା କର ଏବଂ ତୁମର ଧାରଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ ।

.....

.....

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୨: ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କର୍ମଶାଳାକୁ ପରିଦର୍ଶନ

କର୍ମଶାଳା ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ, ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଜିନିଷକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ଏବଂ ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାର (ଚିତ୍ର ୩.୮) ।

ଚିତ୍ର ୩.୮: କପଡ଼ାରେ ରଙ୍ଗ କରିବା

ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଏକ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପଚାର, ଏବଂ ସମ୍ଭବ ହେଲେ, କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

ତୁମକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯାଇଛି । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛ, ସେତେବେଳେ ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ମନକୁ ଆସିପାରେ । ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ମନେ ରଖ ।

1. ତୁମେ କିପରି କପଡ଼ା ଟାଇ କରିବ ? ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଆକାରର ବୋଲି ତୁମେ କିପରି ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ? ତୁମେ ଢାଞ୍ଚାକୁ କିପରି ବଡ଼ କିମ୍ବା ଛୋଟ କରିବ ?

.....

.....

.....

2. ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କେଉଁ ଉପକରଣ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କର ? ତୁମେ କେଉଁଠାରୁ ରଙ୍ଗ ଆଣ ?

.....
.....
.....

3. କେଉଁ ପ୍ରକାରର କପଡ଼ାକୁ ସହଜରେ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଇପାରିବ ? ଏହି ସମସ୍ତ କପଡ଼ା ଟାଲ ଏବଂ ଡାଲ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭଲ କି ?

.....
.....
.....

4. ରଙ୍ଗ କରିବା ପରେ ରଙ୍ଗ ନ ବୋହିବ ବୋଲି ତୁମେ କିପରି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ?

.....
.....
.....

5. ତୁମେ କପଡ଼ାକୁ ବୁଡ଼ାଇବା ସମୟରେ ରଙ୍ଗର ତାପମାତ୍ରା କେତେ ହେବା ଉଚିତ ? ସମସ୍ତ କପଡ଼ା ଏବଂ ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗ ପାଇଁ ତାପମାତ୍ରା ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କି ?

.....
.....
.....

6. କପଡ଼ାକୁ ରଙ୍ଗରେ କେତେ ଥର ଭିଜାଇ ରଖାଯାଏ ?

.....
.....
.....

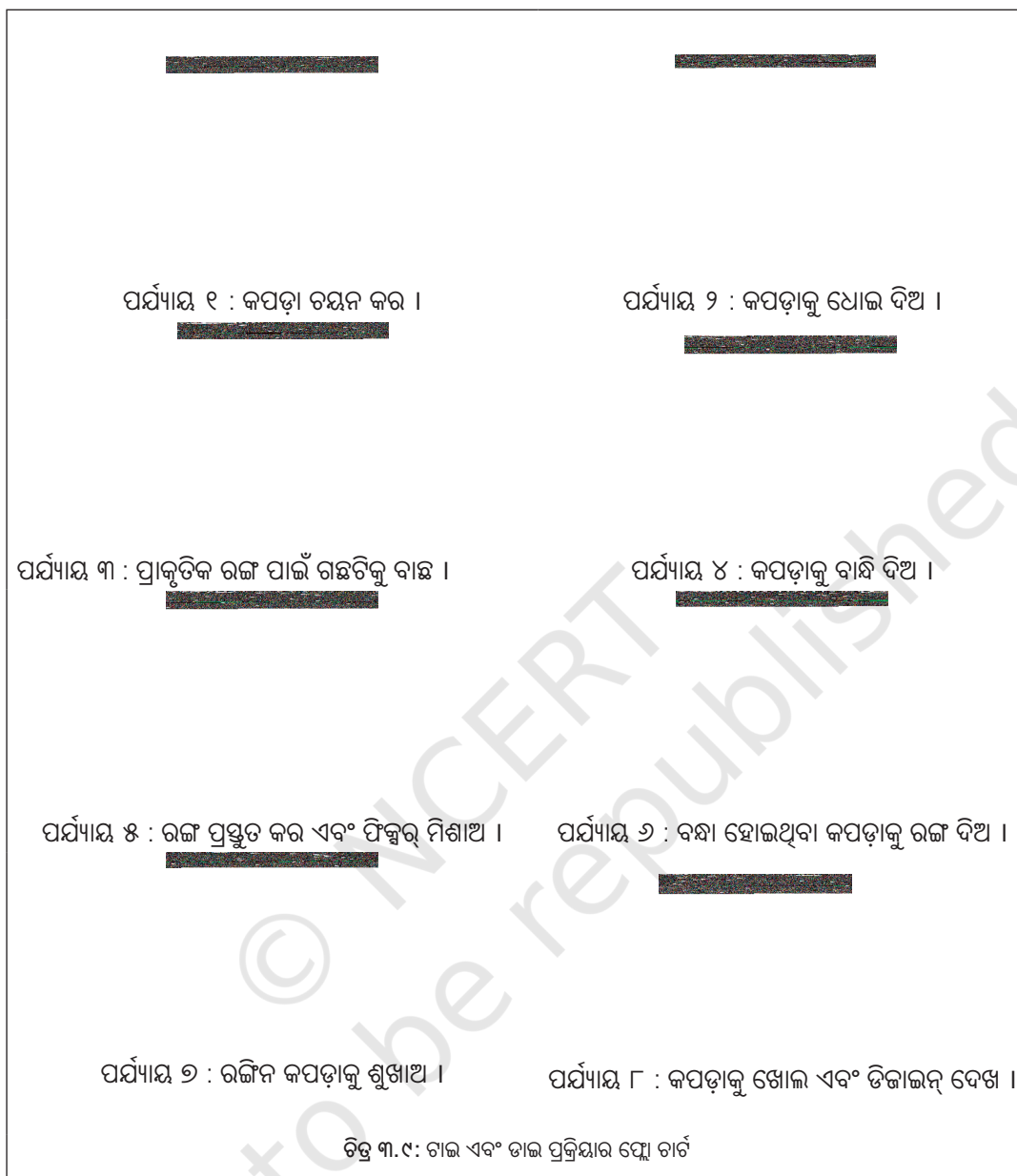
7. କପଡ଼ାକୁ କିପରି ରଙ୍ଗ ଦିଆଯାଏ ? କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ ?

.....
.....
.....

8. କପଡ଼ାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶକୁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗ ଦେବା ସମ୍ଭବ କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ ତୁମେ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରିବ କି ?

.....
.....
.....

ନିମ୍ନରେ ଥିବା ଚିତ୍ର ୩.୯କୁ ଦେଖ, – ଏହା ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି ।

ଯଦି ତୁମେ କୌଣସି କର୍ମଶାଳା ପରିଦର୍ଶନ କରିବାକୁ କିମ୍ବା କୌଣସି କଳାକାରଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁ, ତେବେ ତୁମେ ଏକ ଅନଲାଇନ୍ ଭିଡ଼ିଓ ଦେଖିପାରିବ, ଏହି ସମ୍ପର୍କିତ ଭିଡ଼ିଓ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ଇଣ୍ଟରନେଟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ : ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କର୍ମଶାଳା, ବାନ୍ଧନୀ କର୍ମଶାଳା, ଭାରତର ବାନ୍ଧନୀ କାରିଗର ।

ଯଦି ତୁମେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛ, ତେବେ ଏହାକୁ ଚିତ୍ର ୩.୯ସହିତ ଯୋଡ଼ ।

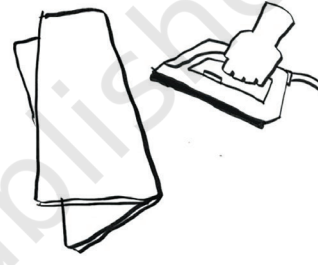
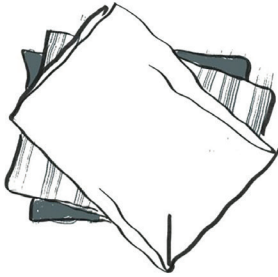
ମୋତେ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୩ : ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କଲାର ଅନୁଷ୍ଠାନ

ତୁମେ ନିଜ ଉପାଦ ତିଆରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ, କପଡ଼ା, ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଡିଜାଇନ୍ ସହିତ ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମେ, ଏକ ଛୋଟ କପଡ଼ା ଉପରେ କିଛି ନମୁନା ତିଆରି କର ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧ : ଦୁଷ୍ପାତ ଅନୁଯାୟୀ କପଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର

ପାଞ୍ଚଟି ରୂମାଲ ଆକାରର (୬ × ୬ ଇଞ୍ଚ) କପଡ଼ା ନିଅ । ଏହି ବସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପୁରୁଣା ସାର୍ତ୍ତ, କୁର୍ତ୍ତା, ଶାଢ଼ୀ କିମ୍ବା ଆଉ ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବା ଯେକୌଣସି ଜିନିଷରୁ ହୋଇପାରେ । ଫଳାଫଳର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କପଡ଼ା - ପତଳା ସୂତା, ମୋଟା ସୂତା, ରେଶମ, ଲାଇଲନ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କପଡ଼ା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ । ଧଳା କିମ୍ବା ହାଲୁକା ରଙ୍ଗର କପଡ଼ାରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମନେ ରଖ ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତୁମେ ନିଜ ଡିଜାଇନକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖିପାରିବ । ଚିତ୍ର ୩.୧୦ରେ କପଡ଼ା କିପରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ତାହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: କପଡ଼ାଟିକୁ କାଟ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ମଇଳା ଥିବା କୌଣସି ଚିହ୍ନ ହଟାଇବା ପାଇଁ ଧୋଇ ଦିଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: କପଡ଼ାଟିକୁ ଶୁଖାଅ ଓ କୌଣସି କୁଞ୍ଚନ ହଟାଇବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଇସ୍ତ୍ରୀ କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୦: ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ପାଇଁ କପଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା

ତୁମେ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା ବସ୍ତ୍ରର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ୩.୨ରେ ଲେଖା ।

ସାରଣୀ ୩.୨: ନମୁନାଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା

ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା	ବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା	କପଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତି (ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଆକାର ଅନୁସାରେ କାଟିବା, ଧୋଇବା, ଶୁଖାଇବା ଏବଂ ଇସ୍ତ୍ରୀ କରିବା)

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: କପଡ଼ାକୁ ଟାଳ

ତୁମେ ଆଗରୁ ପଢ଼ିଥିବ ଯେ, ଯେତେବେଳେ ଆମେ କପଡ଼ାକୁ ବାନ୍ଧିଥାଉ, ସେତେବେଳେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଅଂଶକୁ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗିନ ହେବାରୁ ରୋକି ଦେଇଥାଉ । ରଙ୍ଗକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଦ୍ଵାରା ରଙ୍ଗିନ ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେତୁ ସରଂଚନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ରଙ୍ଗିନ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ହୋଇନଥାଏ । କପଡ଼ାକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଢଙ୍ଗରେ ଟାଳ ଦ୍ଵାରା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଡିଜାଇନ୍ (ଗୁଡ଼ିକ) ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।

ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ସମାନ କପଡ଼ାକୁ ଅନେକ ଥର ବାନ୍ଧିପାରିବେ ଏବଂ ରଙ୍ଗ ଲଗାଇପାରିବେ, ଯାହା କପଡ଼ାକୁ ଅନେକ ଥର ରଙ୍ଗ ଦେଇ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର କପଡ଼ାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶକୁ ବାନ୍ଧି ଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଆକୃତି ପାଇପାରିବେ । ତଥାପି, ଆମେ ଦୁଇଟି ରଙ୍ଗରେ ଲାଗି ରହିବୁ-କପଡ଼ାର ମୂଳ ରଙ୍ଗ ଏବଂ ରଙ୍ଗର ରଙ୍ଗ ।

ବନ୍ଧନୀ, ଶିବୋରୀ ଏବଂ ଲେହେରିଆ ପାଇଁ କପଡ଼ା ଟାଳର କୌଶଳ ଯଥାକ୍ରମେ ଚିତ୍ର ୩.୧୧ ରୁ ୩.୧୩ ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ବାନ୍ଧନୀ ଟାଳ କୌଶଳ

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଛୋଟ ଗୋଲ୍ କିମ୍ବା ବିନ୍ଦୁ ବ୍ୟବହାର/କରି କପଡ଼ା ଉପରେ ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ଅଙ୍କନ କର ।

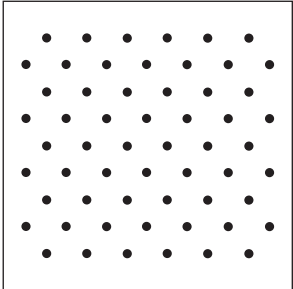
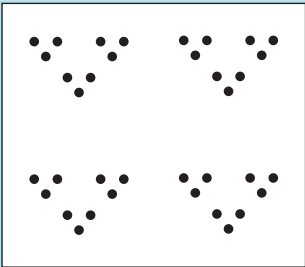
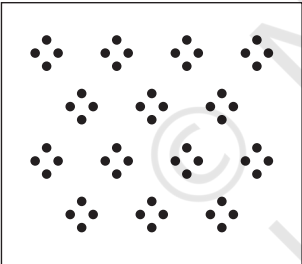
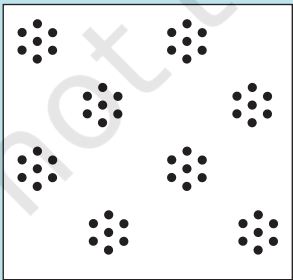
ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଯେଉଁ କପଡ଼ାରେ ତୁମେ ଡିଜାଇନ୍ ହୋଇଥିବା ଉପାଦାନ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ସେହି କପଡ଼ାରେ ଏକ ସୋରିଷ ମଞ୍ଜି ରଖ । ତୁମ ଆଙ୍ଗୁଳି ବ୍ୟବହାର କରି ମଞ୍ଜି ଚାରିପାଖରେ କପଡ଼ାର ଏକ ଛୋଟ ଅଂଶକୁ ଚିମୁଟି ରଖ ।

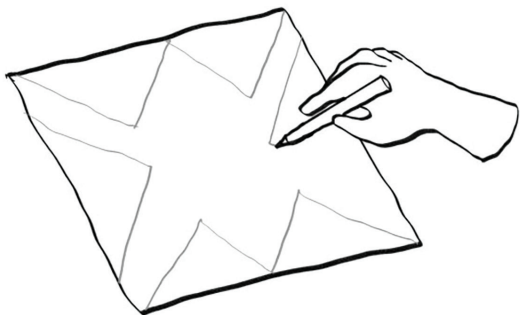
ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: କପଡ଼ା ସହ ମଞ୍ଜିଟିକୁ ଉପରକୁ ଟାଣ ଏବଂ ସୂତା ଦ୍ଵାରା ଶକ୍ତ ଭାବେ ବାନ୍ଧି ଦିଅ । ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ଡିଜାଇନ୍ ତିଆରି କରିବାପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୧: ବାନ୍ଧନୀ ପାଇଁ ବନ୍ଧନର କୌଶଳ

ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ, ଡିଜାଇନରେ ଗଣ୍ଠି ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବାନ୍ଧନୀର ଆକୃତିର ନାମ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଆକୃତି ଗୁଡ଼ିକର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରି ବଡ଼ ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । କେତେକ ସାରଣୀ ୩.୩ ରେ ଦିଆଯାଇଛି; ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟବହାର କରି ତିଆରି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

ସାରଣୀ ୩.୩: କେତେକ ପାରମ୍ପରିକ ବାନ୍ଧନୀ ସରଂଚନାର ଉଦାହରଣ

ସରଂଚନା ଏବଂ ପ୍ରତିଛବିର ନାମ	ଏହି ଢାଞ୍ଚା ବ୍ୟବହାର କରି ତୁମର ଡିଜାଇନ
ଏକଦଳି : ଏକକ ବିନ୍ଦୁ 	
ତ୍ରିକୁଣ୍ଡଳି : ତିନି ଗୋଷ୍ଠୀ 	
ଚୌବନ୍ଧୀ/ ଚୌବାସୀ : ଚାରିଟି ଗୋଷ୍ଠୀ 	
ସାତବନ୍ଧୀ : ସାତଟି ଗୋଷ୍ଠୀ 	

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: କପଡ଼ା ଉପରେ ଡିଜାଇନ୍ ଅଙ୍କନ କର । ତୁମେ ଡିଜାଇନ୍ ଟିକୁ ଏକ ସିଧା କିମ୍ବା ବିନ୍ଦୁଯୁକ୍ତ ରେଖାରେ ଅଙ୍କନ କରିପାରିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ତୁମ ଡିଜାଇନ୍ ଅନୁସାରେ ସିଧାସଳଖ ସିଲେଇ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଛୁଞ୍ଚି ଏବଂ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କର । ଏକ ପରିଷ୍କାର ଗଢ଼ଣ ପାଇଁ ସମାନ ବ୍ୟବଧାନ ରଖିବାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କର ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ତୁମର ଡିଜାଇନ୍‌ର ବାହ୍ୟରେଖା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଲେଇ ଜାରି ରଖ । ସିଲାଇଗୁଡ଼ିକୁ ଢିଲା ରଖ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ପରେ ଏକାଠି କରାଯିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: କପଡ଼ା ଏକାଠି କରିବା ପାଇଁ ସୂତାଟିର ଢିଲା ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଟାଣ, ଭାଙ୍ଗିଦେ । ତୁମେ ଯେତେ ଅଧିକ ଟାଣିବ, ତୁମର ଡିଜାଇନ୍ ସେତେ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: ଥରେ ଏକାଠି କରିବା ପରେ, ଗୁଡ଼ାଯାଇଥିବା ଅଂଶକୁ ଛିର ରଖିବା ପାଇଁ ସୂତାର ଶେଷ ଭାଗରେ ଏକ ଦୃଢ଼ ଗଣ୍ଡି ପକାଅ । ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ଏହା ଯେପରି ଟାଣ ହୋଇଥିବ, ଯାହାଫଳରେ ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ାଯାଇଥିବା ଅଂଶ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବ ନାହିଁ ।

ତୁମେ ସିଲାଇର ଦୈର୍ଘ୍ୟ, ରେଖାଗୁଡ଼ିକର କୋଣ ଏବଂ ସୂତାକୁ କେଉଁଠାରେ ଓ କେତେ ଟାଣ କରି ବାନ୍ଧୁଛ, ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ନୂଆ ନୂଆ ଡିଜାଇନ୍ ତିଆରି କରିପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୨: ଶିବୋରୀ ପାଇଁ ବନ୍ଧନର କୌଶଳ

ଲେହେରିଆ ଟାଇଲ କୌଶଳ

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: କପଡ଼ାକୁ ଅଧା ଭାଗ କରି ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ବିନ୍ଦୁ ଖୋଜ । ଏହା ସମରୂପ ପ୍ଲଟ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଏକୋଡି଼ୟନ୍ (ହସ୍ତଚାଳିତ ଏକ ସଙ୍ଗୀତ ଯନ୍ତ୍ର) ପରି କପଡ଼ାକୁ ଆଗ ପଛକରି ଭାଙ୍ଗି କରି ଛୋଟ, ସମାନ ପ୍ଲଟ୍ ତିଆରି କରିବା ଆରମ୍ଭ କର । ସୁନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ଏକ ସୁସରଂଚନା ପାଇଁ ପ୍ଲଟ୍ଗୁଡ଼ିକ ସଫା ଅଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କପଡ଼ା ମସୃଣ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଲୁ କରିବା ଜାରି ରଖ । ଭାଙ୍ଗି ଗୁଡ଼ିକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ କପଡ଼ାକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧର ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ପ୍ଲଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହ ଧର ଏବଂ ମଝିରେ ସୂତା ଦ୍ଵାରା ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅ । ସୁନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ଗଣ୍ଡିଟି ସୁରକ୍ଷିତ ରହିଛି, ଯାହାଦ୍ଵାରା ଗଣ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: କପଡ଼ାକୁ ମଧ୍ୟଭାଗର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ସମାନ ବ୍ୟବଧାନରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅ । ଏହା ରଙ୍ଗ କରିବା ପରେ ଲେହେରିଆ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ତୁମେ ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟାକୁ ହ୍ରାସ କିମ୍ବା ବୃଦ୍ଧି କରି ଡିଜାଇନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ, ଏବଂ ଯେଉଁ ଦୂରତାରେ ସୂତା ବାନ୍ଧିଛ ତା ଅନୁଯାୟୀ ଡିଜାଇନ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୩: ଲେହେରିଆ ପାଇଁ ବନ୍ଧନର କୌଶଳ

ଏବେ, ତୁମେ ନିଜର ପ୍ରଥମ ନମୁନା ଟାଇଲ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଟ । ପ୍ରଥମେ, ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କର, ଏହାକୁ କପଡ଼ା ଉପରେ ଅଙ୍କନ କର ଏବଂ ତା'ପରେ ତୁମର ପ୍ରଥମ ନମୁନା କପଡ଼ା ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ । ସମସ୍ତ ନମୁନାକୁ ଏକାଠି ବାନ୍ଧି ରଙ୍ଗ କର ନାହିଁ । ଏକ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ନମୁନା କରିବା ତୁମର ଟାଇଲ କୌଶଳକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତୁମେ କେଉଁ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିପାରିବ; ତଥାପି, ଏହା ପରାମର୍ଶ ଯେ ତୁମେ ଏକାଧିକ କୌଶଳ ଚେଷ୍ଟା କର ।

ଚାଉର ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଧାରରେ, ଟେବୁଲ୍ ୩.୪ ପୂରଣ କର । ନମୁନାର ଡିଜାଇନ୍ ତିଆରି କର ଏବଂ ତୁମେ ସାମ୍ନା । କରିଥିବା ସମସ୍ୟା ଓ ସମାଧାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ତୁମେ ଆଉ କିଛି ନମୁନା ତିଆରି କରି ପାରିବ ।

ସାରଣୀ ୩.୪: ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ	ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ସମାଧାନ
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ୍		
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ୍		
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ୍		

ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ		
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ		
ନମୁନା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ କପଡ଼ା: ବ୍ୟବହୃତ ବନ୍ଧା କୌଶଳ:		
ନମୁନାର ଡିଜାଇନ		

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ବଜାରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ରଙ୍ଗ, ଉତ୍ତମ ରାସାୟନିକ ଏବଂ ପ୍ରାକୃତିକ, ଉପଲବ୍ଧ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ।

ପ୍ରାକୃତିକ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ, ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ରଙ୍ଗ/ଆଧାରରେ ଉପାଦାନ ଚୟନ କର (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ହଳଦିଆ ପାଇଁ/ହଳଦିଆ ଗେଣ୍ଡୁ ଫୁଲ, ଗୋଲାପୀ ପାଇଁ ବିଟ୍ ରୁଟ୍, ସବୁଜ/ପାଇଁ ପାଳଙ୍ଗ ପତ୍ର, ନୀଳ ପାଇଁ ନୀଳ ମନ୍ଦାର ବୁବେରୀ ଅପରାଜିତା ଫୁଲ) ।

ତୁମେ ଇଣ୍ଟରନେଟରେ ମୂଳଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରି ରଙ୍ଗର ପ୍ରାକୃତିକ ଡାଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ଖୋଜିପାରିବ, :
ଗଛମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରାକୃତିକ ଡାଲ ତିଆରି କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା _____ ରଙ୍ଗ (ନିଜ ପସନ୍ଦର ରଙ୍ଗ ଉଲ୍ଲେଖ କର) ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୪ରେ ବିର୍ ରୁର୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଲାପୀ / ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଦ୍ରବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଗୋଲାପୀ / ଲାଲ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବା

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିର୍ ରୁର୍ ରଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ, ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟମ ଆକାରର ବିର୍ ରୁର୍ କାଟି କିମ୍ବା ଚକଟିନିଅ । ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ରଙ୍ଗ ବାହାର କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ କଟା ବିର୍ ରୁର୍ ମିଶାନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରାୟ ୧ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫୁଟିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିର୍ ରୁର୍ ରୁ ଅଧିକ ଲାଲ ରଙ୍ଗ ବାହାର ହୋଇଥାଏ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ମିଶ୍ରଣଟି ଥଣ୍ଡା ହେବା ପରେ, ଏକ ସୂତା କପଡ଼ା କିମ୍ବା ଏକ ଛାଣି ସାହାଯ୍ୟରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥକୁ ଛାଣି କଠିନ ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କର, କେବଳ ରଙ୍ଗିନ ତରଳ ପଦାର୍ଥକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଶେଷରେ, ରଙ୍ଗ ଦ୍ରବଣରେ ଏକରୁ ଦୁଇ ଚାମଚ ଲୁଣ ମିଶାଅ । ଏହା ଏକ ଫିଲ୍ଟର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଏବଂ କପଡ଼ା ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରି ରଙ୍ଗ ସେଟ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ତୁମର ପ୍ରାକୃତିକ ବିର୍ ରୁର୍ ରଙ୍ଗ ଏବେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ଗଛ (ପରିବା/ ଫୁଲ/ଫଳ) ଏବଂ ଜଳର ପରିମାଣ ରଙ୍ଗର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ କପଡ଼ାର ଓଜନ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ । ସେତ୍ତ୍ୱ ଯେତେ ଗାଢ଼ ହେବ ଏବଂ କପଡ଼ା ଯେତେ ଭାରୀ ହେବ, ସେତେ ଅଧିକ ପରିମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବ ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୪: ବିର୍ ରୁର୍ ବ୍ୟବହାର/କରି ଗୋଲାପୀ-ଲାଲ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବା

ଚିତ୍ର ୩.୧୫ରେ ହଳଦୀ ବ୍ୟବହାର କରି ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଯାହା ଘରେ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ ।

ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବା

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ୨ ଚାମଚ ହଳଦୀ ପାଉଁଶରୁ ମାପ କର ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ପାତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଅଧ ଗ୍ଲାସ୍ ପଣ୍ଡା ପାଣି ନିଅ ଏବଂ ଏକ ଚାମଚ ବ୍ୟବହାର କରି ସେଥିରେ ହଳଦୀକୁ ଦ୍ରବୀଭୂତ କର ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ଏକ ବଡ଼ ପାତ୍ରରେ ୧ ଲିଟର ପାଣି ମାପ କର । ଏହାକୁ ଗରମ କର ଏବଂ ସିଝିବାକୁ ଦିଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଗରମ ପାଣିରେ ପଣ୍ଡା ପାଣି ଏବଂ ହଳଦୀ ଦ୍ରବଣକୁ ମିଶାଅ, ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ସିଝିବାକୁ ଦିଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: ରଙ୍ଗରେ ୧-୨ ଚାମଚ ଲୁଣ/ସୋଡା/ ଭିନେଗାର ମିଶାଅ, ଏହା ଫିକ୍ସର୍ ଭଳି କାମ କରିବ । ତୁମର ପ୍ରାକୃତିକ ହଳଦୀ/ରଙ୍ଗ ଏବେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ରଙ୍ଗ ଯେତେ ଗାଢ଼ ହେବ ଏବଂ କପଡ଼ା ଯେତେ ଭାରୀ ହେବ, ସେତେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ହଳଦୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୫: ହଳଦୀ ବ୍ୟବହାର କରି ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତି ।

ତୁମେ ଜାଣ କି?

ରଙ୍ଗକରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉଦାତ୍ତ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ କାରଣ ଏହା ଜଳରେ ରଙ୍ଗର ଦ୍ରବଣୀୟତା ବୃଦ୍ଧି କରେ, ରଙ୍ଗ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦ୍ରୁତ କରି କରେ ଏବଂ କପଡ଼ାରେ ରଙ୍ଗକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ତଥାପି, କିଛି ରଙ୍ଗ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଛି ଯାହା କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଉଦାତ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ କରେ କିମ୍ବା କରେ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ଏହାର ଅନେକ କୌଶଳ ଅଛି, ଦୁଇଟି ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି:

ନିଶ୍ଚିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଯଦି ସମୟ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ, ତେବେ ସୌର ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରି ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ରଙ୍ଗ ଏବଂ କପଡ଼ାକୁ ଏକ କାଚ ପାତ୍ରରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଅଳ୍ପ ତାପମାତ୍ରାରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ରଙ୍ଗ – ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ତଳ ସ୍ଥାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ଅନେକ ଦିନରୁ ସପ୍ତାହ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ନେଇପାରେ, ରଙ୍ଗ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ତୁମେ ଯେତେ ଗାଢ଼ ରଙ୍ଗ ଚାହୁଁବ, ସେତେ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିବ ।

ଥଣ୍ଡା ଜଳ ରଙ୍ଗ

ଥଣ୍ଡା ପାଣି ରଙ୍ଗ, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତାପ ପରିବର୍ତ୍ତେ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରି ରଙ୍ଗକୁ ଫିକ୍ସ କରାଯାଏ, ଏହା ବଜାରରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହି ରଙ୍ଗକୁ ସାଧାରଣ ତାପମାନ ଜଳ କିମ୍ବା ଥଣ୍ଡା ଜଳରେ ମିଶାଯାଏ । ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା କପଡ଼ାକୁ ପ୍ରଥମେ ରଙ୍ଗରେ ଏବଂ ତାପରେ ଶେଷ ଧୋଇବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଫିକ୍ସର୍ ସହିତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦ୍ରବଣରେ ଭିଜାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ସାରଣୀ ୩.୫ରେ ଉଦ୍ଭିଦରୁ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗରେ ଡାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦାହରଣ ରହିଛି ।

ସାରଣୀ ୩.୫: ଗଛରୁ ରଙ୍ଗ ତିଆରି କରିବା

ରଙ୍ଗ	ଉଦ୍ଭିଦ	ଚିତ୍ର	ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ (ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ରଙ୍ଗର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣ ରଙ୍ଗର ସେହି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ)
ନୀଳ	ନୀଳ ମନ୍ଦାର		• ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ନୀଳ ମନ୍ଦାର ମିଶାଅ । • ଜଳକୁ ଏହାର ବ୍ୟବ୍ତି ପଏଣ୍ଟ (ବୁଟନାକ) ଯାଏଁ ସିଝାଅ । • ଫୁଲଟିକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଦ୍ରବଣକୁ ଛାଣିନିଅ ଏବଂ ଏଥିରେ ୨୫୦ ମିଲି ଭିନେଗାର ମିଶାଅ ।
ମାଟିଆ	ଚା' / କଫି		• ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ କଫି/ଗୁଣ୍ଡ /ଚା' ଗୁଣ୍ଡ ମିଶାଅ । • ଜଳକୁ ଏହାର ବ୍ୟବ୍ତି ପଏଣ୍ଟ ଯାଏଁ ସିଝାଅ । • କୌଣସି କଫି କଣିକା ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ରବଣକୁ ଛାଣି, ସେଥିରେ ୨୫୦ ମିଲି ଭିନେଗାର ମିଶାଅ ।
ସବୁଜ	ପାଳଙ୍ଗ		• ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ପାଳଙ୍ଗକୁ କାଟି ନିଅ । • ଏହାକୁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଅ । • ପାଣିକୁ ଏହାର ବ୍ୟବ୍ତି ପଏଣ୍ଟ ଯାଏଁ ସିଝାଅ । • ରହି ଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ପରିବା କଣିକାକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ରବଣକୁ ଛାଣି ସେଥିରେ ୨ଟାମଟ ଲୁଣ ମିଶାଅ ।

ହଳଦିଆ	ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ		• ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦୦ଗ୍ରାମ ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲକୁ ମିଶାଅ । • ଜଳକୁ ଏହାର ବ୍ୟବ୍ତିତ୍ୱ ପଏଣ୍ଟ ଯାଏଁ ସିଝାଅ । • ଫୁଲକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଦ୍ରବଣକୁ ଛାଣ ଏବଂ ଏଥିରେ ୨୫୦ ମିଲି ଭିନେଗାର ମିଶାଅ ।
ଲାଲ୍	ଡାଳିୟା		• ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୧୦୦ଗ୍ରାମ୍ ଡାଳିୟା ମଞ୍ଜି ମିଶାଅ । • ଜଳକୁ ଏହାର ବ୍ୟବ୍ତିତ୍ୱ ପଏଣ୍ଟ ଯାଏଁ ସିଝାଅ । • ମଞ୍ଜି ଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରିବାପାଇଁ ଦ୍ରବଣକୁ ଛାଣିନିଅ ଏବଂ ୨ଟାମଟ ଲୁଣ ମିଶାଅ ।

ନମୁନାଗୁଡ଼ିକୁ ରଙ୍ଗ ଦେବା ପାଇଁ ତୁମେ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ବାଛିଛ ?

ପ୍ରତ୍ୟେକ ନମୁନା ପାଇଁ ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ରଙ୍ଗ ପାଇଁ ଟେବୁଲ୍ ୩.୬ ପୂରଣ – କର, ଯଦି ତୁମେ ସମାନ ରଙ୍ଗ ବ୍ୟବହାର କର, ଦୟାକରି ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଉଲ୍ଲେଖ କର ।

ସାରଣୀ ୩.୧: ବିଭିନ୍ନ ଗଛରେ ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା

ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକ	ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ
ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ	
ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ପରିମାଣ	
ଜଳର ପରିମାଣ	
ରଙ୍ଗ ଲାଗିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ	
କଡାକଡ଼ି ଭାବରେ ନିଆ ଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା	
ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ ଯାହା ସମାନ ରଙ୍ଗ ଦେବ ।	

ଚିତ୍ର ୩.୧୬ ବନ୍ଧାଯାଇଥିବା କପଡ଼ାକୁ ରଙ୍ଗ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି ।

କପଡ଼ାକୁ ରଙ୍ଗ ଦେବା, ଶୁଖାଇବା ଏବଂ ଖୋଲିବା ।

୨୦-୩୦
ମିନିଟ୍

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା କପଡ଼ାକୁ ସାଧାରଣ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: କପଡ଼ାକୁ ଗରମ ରଙ୍ଗ ଦ୍ରବଣରେ ୨୦-୩୦ ମିନିଟ୍ ପାଇଁ ବୁଡ଼ାଇ ରଖ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ରଙ୍ଗଦ୍ରବଣରୁ କପଡ଼ାକୁ ବାହାର କର । ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ତୁମେ ଲୋଭସ୍ ପିନ୍ଧିଛ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଅତିରିକ୍ତ ରଙ୍ଗ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ଥରେ ସାଧାରଣ ପାଣିରେ ଧୋଇ ଦିଅ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୫: ଗୋଟିଏ ଦିନ ଶୁଖିବାପାଇଁ ଏହାକୁ ଏକ ପରିଷ୍କାର ସ୍ଥାନରେ ରଖ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୬: ଏହାର ପରଦିନ, ତୁମେ କପଡ଼ାକୁ ଖୋଲ ଏବଂ ଲସ୍ତୀ କର ।

ସମସ୍ତ ୫ଟି ନମୁନା ପାଇଁ-ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ୧-୬ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଯାଏଁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୬: କପଡ଼ା ରଙ୍ଗ କରିବା, ଶୁଖାଇବା ଏବଂ ଖୋଲିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା

ତୁମେ ସରଣୀ ୩.୭ ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲ କି ? ତୁମେ ଅନ୍ୟ ନମୁନା ସହିତ ଏହି କଠିନତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିବ କି ନାହିଁ ଦେଖ ।

ସାରଣୀ : ସାଧାରଣ ଆହ୍ୱାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ

ସମସ୍ୟା	ଏହି ସମାଧାନକୁ ପ୍ରୟାସ କର
ରଙ୍ଗ କରିବା ସମୟରେ ସୂତା ଭାଙ୍ଗି କିମ୍ବା ଛିଡ଼ି ଗଲା କି?	କପଡ଼ାକୁ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବରେ ବାନ୍ଧି ଏବଂ ଏହାକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ହାତରେ କର ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ତାଜ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ଢିଲା ହେବ ନାହିଁ ।
ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ ତୁମେ ତାଜ ଦ୍ରବଣକୁ ପକାଇ ଦେଇଥିଲ କି?	ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ରଖିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଯେଉଁଠାରେ କାମ କରୁଛ ସେଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅଛି । ଗରମ ପାତ୍ରକୁ ଧରି ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ କପଡ଼ା କିମ୍ବା ଗ୍ଲୋଭ୍ ବ୍ୟବହାର କର ।
ଭୁଲବଶତଃ କପଡ଼ା ଖୋଲିଲା ବେଳେ ତୁମେ କପଡ଼ା କାଟିଦେଇ ଥିଲେ କି?	ସୂତା କାଟିବା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ । ସୂତାର ମୂଳ ବିନ୍ଦୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ତୁମେ ଛୁଞ୍ଚି ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆହୁରି ଖୋଲିବାପାଇଁ ତୁମର ହାତର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ।

ନମୁନାଗୁଡ଼ିକୁ ଯତ୍ନ ସହ ଦେଖ ।

ନମୁନା ୧.୫ ରୁଆସିବା ପରେ ତୁମେ କ'ଣ ଶିଖିଲ?

.....

.....

.....

.....

.....

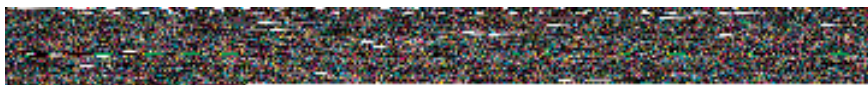
.....

.....

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଏକ ସ୍ୱାଚ ପାଇଲକୁ ତଦ୍ବ୍ୟବହାର କରିବା

ତୁମର ନମୁନାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱାଚ ପାଇଲ ସୃଷ୍ଟି କର (ଚିତ୍ର ୩.୧୭) । ଏକ ସ୍ୱାଚ ପାଇଲ୍ ହେଉଛି କିଛି ବିବରଣୀ ସହିତ ତୁମର ସୃଜନାତ୍ମକ ନମୁନାର ଏକ ମିଶ୍ରଣ । ତୁମେ ନିଜ ନମୁନା ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପାଇଲକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ନମୁନା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କର:

୧. କପଡ଼ାର ନମୁନା
୨. ବସ୍ତ୍ରର ପ୍ରକାର
୩. ତାଜ ଏବଂ ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କୌଶଳ
୪. ବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା ଏବଂ ରଙ୍ଗ
୫. ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ୟା
୬. ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ନମୁନା ୧:

ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରକାର:

ତାଲ କୌଶଳ:

ତାଲ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀ:

ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଉଦ୍ଭିଦ:

ଏହି ନମୁନା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ:

ଏହି ନମୁନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସମୟରେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ:

ଚିତ୍ର ୩.୧୭: ଗୋଟିଏ ସ୍ବାଚ ପାଇଲର ନମୁନା

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୪: ଶେଷ ଉତ୍ପାଦକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା

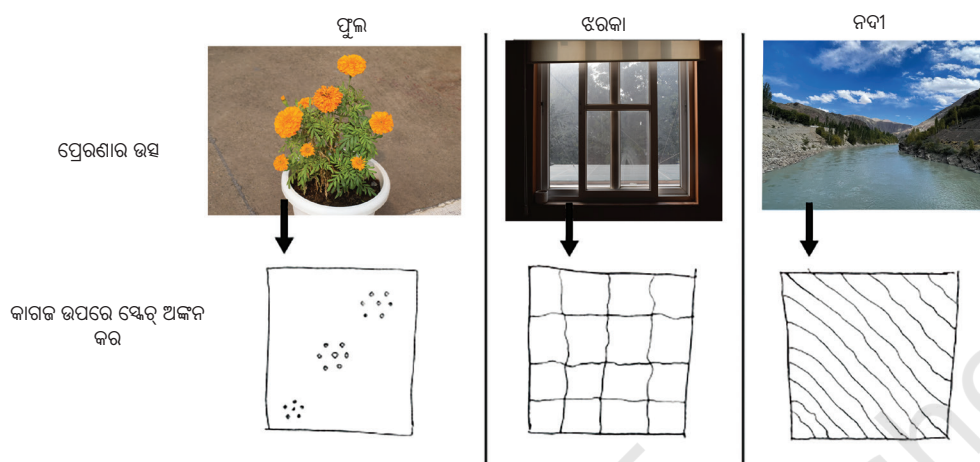
୫ଟି ନମୁନାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ପରେ, ତୁମେ ତାଲ ଏବଂ ଡାଇ କରିବାର ପର୍ଯ୍ୟାୟବଦ୍ଧ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶିଖୁଛ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୁମେ ନିଜେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ପାଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛ ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୧: ଏକ ଉତ୍ପାଦକ ଚୟନ

ଏକ ଉତ୍ପାଦ ଚୟନ କର ଯାହା ତୁମେ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ଓଡ଼ଶୀ, ତକିଆ ଖୋଳ, ସ୍କାର୍ଫ, କିମ୍ବା ପୋଷାକ ସାମଗ୍ରୀ । ପ୍ରଥମେ, କପଡ଼ା ବାଛ, ଘରେ ପୁରୁଣା ପୋଷାକ ଖୋଜ ଯାହା ଆଉ ପିନ୍ଧି ହବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପୁରୁଣା ବେତସିର୍, ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କାଟନ । ଚିତ୍ର ୩.୧୮ କେତେକ ଉତ୍ପାଦ ପାଇଁ ଏକ ସାଇଜ ଚାର୍ଟ ଦର୍ଶାଇଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୨: ଡିଜାଇନ୍, ରଙ୍ଗ ଏବଂ ଟାଇଲ କୌଶଳକୁ ଶେଷ କର ।

ଟାଇଲ ଏବଂ ଡାଇଲ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ନିଜ ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ଜିନିଷରୁ 'ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରେରଣା' ନେଇପାରିବ । ଚିତ୍ର ୩.୧୯ ଦୈନନ୍ଦିନ ବସ୍ତୁ ସ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ କିଛି ଡିଜାଇନ୍ ଉଦାହରଣ ଦର୍ଶାଇଛି ।

ଚିତ୍ର ୩.୧୯: ଟାଇଲ ଏବଂ ଡାଇଲ ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରେରଣା ଏବଂ ଡିଜାଇନ୍ ବବର୍ତ୍ତମାନ, ଚିତ୍ର ୩.୨୦ ରେ ପୁଲ ସ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଏକ ଡିଜାଇନ୍ ଅଙ୍କନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ।

ଚିତ୍ର ୩.୨୦: ଏକ ପୁଲ ସ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ଡିଜାଇନ୍

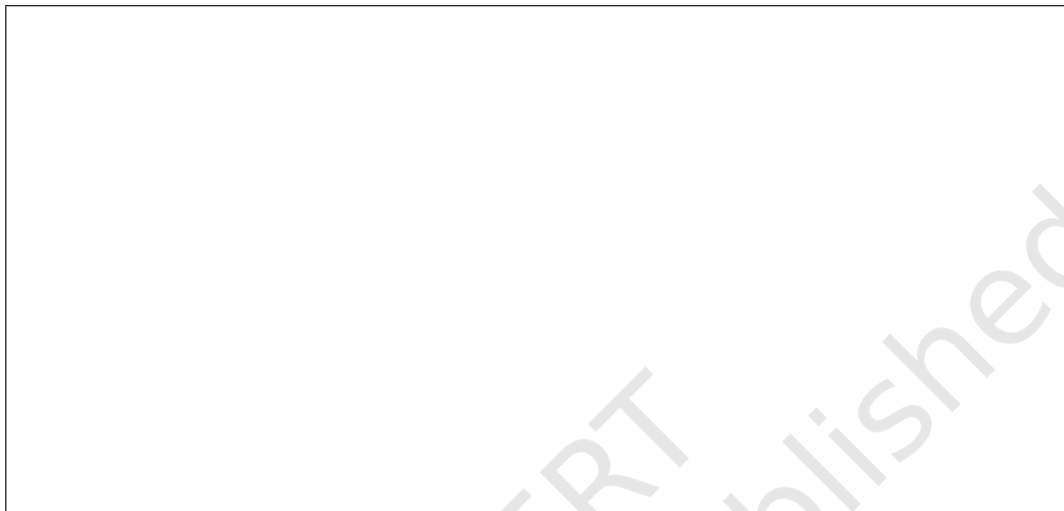
ଏକ ମଜାଦାର ଭ୍ରମଣ କର ଏବଂ ଦୁନିଆ ସ୍ୱାରା ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୁଅ । ପ୍ରକୃତି, କଳା, କିମ୍ବା ଏପରିକି ତୁମର ପ୍ରିୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖି ଯାହା ସ୍ୱାରା ତୁମର ଡିଜାଇନ୍ ଉପରେ ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି ହେବ । କଳ୍ପନା କର, ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟ ଟାଇଲ ଏବଂ ଡାଇଲ କୌଶଳର ଢାଞ୍ଚାକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇପାରେ । ଶେଷରେ ତୁମେ ବାଛିଥିବା ଢାଞ୍ଚା ଏପରି ଏକ 'ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରେରଣା' ଉପରେ ଆଧାରିତ ହୋଇପାରେ ।

ତୁମେ ନିଜର ଡିଜାଇନ୍ (ଗୁଡ଼ିକ) ସ୍ଥିର କରିବା ପରେ, ଏକ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କୌଶଳ ବାଛି ।

1. ତୁମର ଡିଜାଇନର ପ୍ରେରଣା କ'ଣ?

.....
.....

2. ବାକ୍ସରେ ଥିବା ତୁମର ଉପାଦ ଉପରେ ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ଡିଜାଇନ୍ ଅଙ୍କନ କର ।

3. ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କେଉଁ ରଙ୍ଗ (ପନିପରିବା/ଫୁଲ/ଫଳ) କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଟା/କପି) ବ୍ୟବହାର କରିବ?

.....
.....

4. ତୁମେ କେଉଁ ଟାଇ ଓ ଡାଇ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିବ?

.....
.....

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩: ଉପାଦକୁ ବାନ୍ଧି ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

ଏହା ତୁମର ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଜୀବନ୍ତ କରିବାର ସମୟ । ତୁମର କପଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଏହାକୁ ଟାଇ ଏବଂ ରଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର । ତୁମର ଡିଜାଇନକୁ ଅନୁସରଣ କର ଏବଂ ସୃଜନଶୀଳ ଉପାୟରେ କପଡ଼ା ବାନ୍ଧି ନମୁନା ସୃଷ୍ଟି କର ।

ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ତୁମେ ସମସ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ନିୟମ ପାଳନ କରୁଛ । ଏଥର ନମୁନା କପଡ଼ା ତୁଳନାରେ ତୁମ ପାଖରେ ଏକ ବଡ଼ କପଡ଼ା ଅଛି, ତେଣୁ-ଅଧିକ ପରିମାଣର ଉଦ୍ଭିଦ ଡାଇ ପାଇଁ ୨.୩ ଲିଟର ପାଣି ବ୍ୟବହାର କର । କପଡ଼ାକୁ ରଙ୍ଗ କରିବା ପରେ, ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଶୁଖିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ।

ସାରଣୀ ୩.୮ରେ ତୁମେ କ'ଣ କରିଛନ୍ତି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ସାରଣୀ ୩.୮: ତୃତୀୟ ଉପାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	ନିଆଯାଇଥିବା ପଦକ୍ଷେପ
ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି	
ଟାଇ	
ରଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତି	
ରଙ୍ଗ କରିବା ଏବଂ ଶୁଖାଇବା	

ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୪: ଉପାଦକୁ ଖୋଲ

ଶେଷ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ତୁମର ଅନ୍ୟ ଡିଜାଇନ୍ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଶୁଖିଲା କପଡ଼ାକୁ ଯତ୍ନ ସହିତ ଖୋଲ । ଥରେ ଗଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବାବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଯିବା ପରେ, କୌଣସି କୁଞ୍ଚନକୁ ଚିକ୍କଣ କରିବା ପାଇଁ ତୁମର ଉପାଦକୁ ଇସ୍ତ୍ରୀ କର । ଇସ୍ତ୍ରୀର ଉତ୍ତାପ କପଡ଼ା ଅନୁସାରେ ଚୟନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତୁମେ ଜାଣ କି?

କେତେକ ଆଧୁନିକ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ କଳାକାର ରିଭର୍ସ ଟାଇ ଏବଂ ଡାଇ ନାମକ ଏକ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । କପଡ଼ାରେ ରଙ୍ଗ ମିଶାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସେମାନେ ବ୍ଲୁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାସାୟନିକ ପଦାର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରି ରଙ୍ଗ ବାହାର କରି ଏକ ଅନ୍ଧକାର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଧଳା ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ।

1. ତୁମେ ଚାହୁଁଥିବା ଡିଜାଇନ୍ ଡିଆରି କରିବାରେ ସଫଳ ହେଲ କି? ଯଦି ନୁହେଁ, ତେବେ ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇପାରେ?

.....

.....

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୫: ତୁମେ କ'ଣ ନିବେଶ କରିଛ?

ତୁମେ ଉଭୟ ସମୟ ନିବେଶ କରିଥିଲ ଏବଂ ସମ୍ଭବତଃ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଟେବୁଲ୍ ୩.୯ ତୁମକୁ ଉପାଦର ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ସାରଣୀ ୩.୯: ଉତ୍ପାଦନ ମୂଲ୍ୟ

ସାମଗ୍ରୀର ତାଲିକା	ସାମଗ୍ରୀର ପରିମାଣ	ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ (₹/-ଯଦି ତୁମେ ସାମଗ୍ରୀକୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କର)

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ କ'ଣ ଶିଖୁଛି?

1. କ୍ଷେତ୍ର ଭ୍ରମଣ ସମୟରେ, ତୁମେ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ପରିବାର ଏବଂ ବନ୍ଧୁ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଦସ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉତ୍ସ ସହିତ ଅନୁଭବ ଏବଂ ଅଫଲାଇନ୍ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ସମୟରେ ଶିଖୁଛ । କେଉଁଟି ତୁମକୁ ସବୁଠାରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଲା?

.....

.....

.....

2. ପାରିବାରିକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ତୁମେ କ'ଣ ଶିଖୁଲ/(ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଘରେ ପାରମ୍ପରିକ ପୋଷାକ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା, ପୋଷାକ ତିଆରି ବିଷୟରେ କାହାଣୀ କିମ୍ବା ପୋଷାକ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ମୃତି)?

.....

.....

.....

ମୁଁ କ'ଣ କଲି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା?

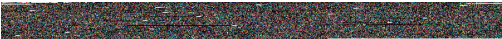
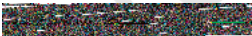
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ବୁଝିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ତୁମେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ବିତାଇଛ ତାହାର ଆନୁମାନିକ ପରିମାଣ ଗଣନା କର । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପୃଷ୍ଠାରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିତ କର । ଯଦି ତୁମେ ପୁସ୍ତକରେ ତିଆରିକଲୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଠାରୁ ଅଧିକ କରିଛ, ତେବେ ଦୟାକରି ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସମୟ ଯୋଗ କର ।

ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରିପାରିବି?

ସାଜସଜ୍ଜା ହେଉଛି ତୁମର ସୃଷ୍ଟି ରେ ସେହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକୁ ଯୋଡ଼ିବା । ଉପାଦକୁ ସଜାଇବା ପାଇଁ ତୁମେ ନିଜର ସୃଜନଶୀଳତା ଯୋଗ କରିପାରିବ । ତୁମ ପାଖରେ ପୂର୍ବରୁ ପୁନଃଚକ୍ରଣ କରାଯାଇଥିବା ସାମଗ୍ରୀ, ବଳକା କପଡ଼ା, ବଟନ୍, ରେଶମ କିମ୍ବା କଟନ ସୂତା, ଦପଣ ଇତ୍ୟାଦି ସାମଗ୍ରୀ ଖୋଜ । ସାରଣୀ ୩.୧୦ରେ କିଛି ଉଦାହରଣ ଅଛି; ତୁମେ ତୁମର ଶିକ୍ଷକ, ପରିବାର ସଦସ୍ୟ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଧାରଣା ପାଇପାରିବ ।

ସାରଣୀ ୩.୧୦: ତୁମର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପାଦକୁ ସଜାଇବା

ଅଳଙ୍କାରର ପ୍ରକାର	କିପରି କରିବ?
	- ଫିଟା(ଲେସ)ଟି କୁ ତୁମେ ଯେଉଁ କପଡ଼ାରେ ଲଗାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ସେହି କପଡ଼ାରେ ରଖ । - ଫିଟାଟିକୁ କପଡ଼ାରେ ପିନ୍ କର, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସିଲେଇ କରିବା ସମୟରେ ଏହା ବଦଳିବ ନାହିଁ । - ଫିଟାଟିକୁ କପଡ଼ାରେ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ସରଳ ସିଲାଇ କର ।
	- ନିଜ ପସନ୍ଦର ବଟନ୍ ବାଛନ୍ତୁ । - ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ତାହା ଯୋଜନା କର, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ତୁମେ ତୁମର ଷ୍ଟାର୍ଟର କୋଣରେ ୪ଟି ବଟନ୍ କିମ୍ବା ତୁମର ଦୁପଟାର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ୫ ଟି ବଟନ୍ ଯୋଡ଼ିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାର । - ଛୁଞ୍ଚି ଏବଂ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କରି କପଡ଼ାରେ ବଟନଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ କର ।
	- ନିଜ ପସନ୍ଦର ପୋମ-ପୋମ/ଟାସେଲ ବାଛ । - ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ ତାହା ଯୋଜନା କର, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ତୁମେ ନିଜ ବାଲିଶ କଇର/କୁଶନରକୋଣରେ ୪ଟି ଟାସେଲ କିମ୍ବା ନିଜ ଦୁପଟାର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ୨ଟି ଟାସେଲ ଲଗାଇବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିପାର । - ପୋମ-ପୋମ/ଟାସେଲ ଛୁଞ୍ଚି ଏବଂ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କରି କପଡ଼ାରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।

ଟେବୁଲ୍ ୩.୧୦ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ତୁମେ ଏମ୍ପ୍ଲଏଡର, ମାଲି କାମ ଏବଂ ତାରାକାମ ମଧ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିପାରିବ । ଏହା ତୁମର ଉତ୍ପାଦକୁ ଆହୁରି ଅନନ୍ୟ କରିବ ।

ଚିନ୍ତା କର ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦିଅ

1. ତୁମକୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ମଜା ଲାଗୁଥିଲା ?
2. ତୁମେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର । ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲ ?
3. ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତୁମେ ଅଲଗା କ'ଣ କରିବ ?
4. କଞ୍ଚାମାଲ ଉତ୍ପାଦନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବଜାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଟାଇ ଏବଂ ତାଇ ଉତ୍ପାଦର ଯାତ୍ରା ଲେଖ । ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କେଉଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଜଡ଼ିତ ରହିଛି ?
5. ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ କରିଥିବା କାମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କାର୍ଯ୍ୟର କିଛି ଉଦାହରଣ ଚିହ୍ନଟ କର । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, କାରିଗର, ରଙ୍ଗ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି, ଫ୍ୟାଶନ ଡିଜାଇନର, ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟୀ, ଏବଂ ବୟନଶିଳ୍ପ ଗବେଷକ । ଚାରିଆଡ଼କୁ ଦେଖ, ଲୋକଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅ ଏବଂ ନିଜର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।